

**Makitu ki dɔkete ki Pol ndangi
adi
Timote
Ta ki dɔ makitu'ti ki dɔkete
ki Pol ndangi adi Timote**

Makitu'gi ki joo ki Pol ndangi adi Timote eke nje ki kare ki adi Titi in makitu'gi ki Pol ulə'n sow dɔ'de inbe'gi ki joo kin um njekawnan'gi el. Makitu'gi ki mutə kin eli ta'gi ki ɔjido nya'gi ki maji kadi njekɔrnon njekawnan'gi rai dann njekawnan'gi'ti. Ginn'ə kin ə bari makitu'gi kin eyina «makitu'gi lə njekul njekawnan'gi» adi in makitu'gi ki ndangi kadi njekul njekawnan'gi.

Me makitu'ti kin Pol ulə dingəm me Timote'ti kadi uwə tɔgi'ne ba me kunme'ti ə oro rɔ'ne nan'ti ki njendo de'gi nya ki ngom ki isi tuləi njekawnan'gi nan'ti kin el. Maji kadi oo go rɔ'ne maji adi de'gi ki ta goto dɔ'de'ti ki asi rai kulə ə mbəti'de to njekɔrnon'gi ki nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi, ningə kadi dene'gi ki de'gi manyinaji dɔ'de'ti maji, rai se'de me kulə'ti. Təl ɔji ta Timote kadi gəri'n toki bann ə a ra'n kulə ki ɔjido'a ta k'in ə njekuləbər lə Kirisiti.

Kon ta'gi ki me'ti; Kandi me ta'ti 1.1-2. Ndəjinan ɔjido njendo de'gi nya ki ngom 1.3-20. Ta ki dɔ kelta'ti ki Luwə ki re non Luwə'ti 2. Ta ki ɔjido njekɔrnon'gi ki nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi 3. Mbərkində'gi kadi Timote 4.

Ta ki ɔjido dene'gi ki njengawkoƷ ki ngatɔgi'gi 5.
Sangi go nyakingɔ ki rɔta'ti 6.

Kuwɔ ji nan

¹ M'in Pol ki njekawkulɔ lɔ Jeju Kirisiti kigo ndigi'ti lɔ Luwɔ ki Njekaji'je kigo ndu'ti lɔ Jeju Kirisiti ki in nya kindɔmedɔti lɔ'je. ² M'ndangi makitu kin m'ulɔ'n m'ad'i in Timote* ki in ngonn'm ki rɔta'ti, ki gorow kunme ki un adi Jeju Kirisiti. M'uwɔ ji'i, ningɔ kadi memaji ki k'oo kumtondoo ki kisimaji lɔ Baw'je Luwɔ ingi ki Burɔbe lɔ'je Jeju Kirisiti in nan'ti sɔ'i.

Ta do nyando'ti ki ngom

³ Toki ndɔki m'ilɔ'n ndu'm m'ad'i, loki m'un tarow ki dɔnangi Maseduwann'ti†, isi bebo Epeji'ti non‡. Isi'ti non kadi ndɔr mbi de'gi madi ki njendo de'gi nya ki ngom, kadi inyɔi ta'a. ⁴ Kadi ko de'gi kakin inyɔi taa su'gi'ti ki kudɔ ki kɔr ginn noji§ ki ginn'ɔ gangi el, tado lo toлта nya kin pɔti in gakinan par. A ra se'je maji do kulɔ'ti ki Luwɔ ulɔ ji'je'ti ne, ki gorow kunme kin el. ⁵ Ndu kin a re ki ndiginan ki ngarme'ti ki ar njay njay, ki me ki maji ki uwɔ de ki ta el, ki kunme ki rɔta'ti tɔ. ⁶ De'gi madi mbeti gorow ta kɔji ki maji kin ɔ tɔli nanyinan ta ta ki manji'ti ki nda'a goto. ⁷ Rai rɔ'de njendo de'gi ndukun'ti lɔ Luwɔ, nan toki rɔta'ti, inbe'gi kaa gɔri me ta ki isi eli el num, taa gɔri ginn nyando ki isi ndoi ki tɔgi'de kin el num tɔ.

* **1:2** 1.2 KNK 16.1 † **1:3** 1.3 2Ko 1.16 ‡ **1:3** 1.3 2Ko 1.8
§ **1:4** 1.4 Lotum 4-5; 9-11

⁸ Ji gər kadi ndukun lə Luwə in ndukun ki maji loki de gər lo ra'n kulə ki gorow'ə'ti. ⁹ Maji kadi ji gəri ta kin maji: In de'gi ki njera nya ki dana ə ndukun re'n tado lə'de el, nan re tado lə nje mendul, ki nje tanrə, ki nje mbəti Luwə, ki njeramajel, ki de'gi ki njera nya ki nəl Luwə el, ki nje ki boli nya'gi ki ar njay lə Luwə el, ki njetol baw'de'gi ki kon'de'gi. *Ndukun re tado njetol de'gi. ¹⁰ Nje ra kaya'gi, ki dingəm'gi ki nje sanginan, ki nje ndogi de'gi bər'ti, ki nje ngom'gi, ki de'gi ki njetəti ta'gi. Re tado lə de'gi pəti ki njera nya ki ɔsi ta nyando ki rəta'ti lə Luwə. ¹¹ Nyando kin in kigo Poyta'ti ki maji ki Luwə ulə ji'm'ti. In Poyta ki maji ki toji tɔbar lə Luwə ki nje maji.

Memaji lə Luwə tado lə Pol

¹² M'ra oyo Burəbe Jeju Kirisiti ki adi'm togi kadi m'ra'n kulə li'ə. M'ra'a oyo tado k'oo ki oo adi m'in nje ra nya ki low'ə'ti ə ulə kulə kin ji'm'ti. ¹³ M'in ki kete m'in njekelta ki mal dɔ tɔ Luwə'ti, m'in nje kadi kon de'gi li'ə, ki nje taj'a. Nan Luwə, oo kumtondoo lə'm, tado m'ra nya kin pəti kigo gər'ə'ti el, me kunme'ti el*. ¹⁴ Burəbe lə'je, kigo memaji'ti li'ə ki to mbar mbar tado lə'm adi'm kunme ki ndiginan ki gorow kində rɔ nan'ti ki Jeju Kirisiti. ¹⁵ Ta kin in ta ki rəta'ti ki maji kadi de'gi pəti taai ki me ki kareba: Jeju Kirisiti re dɔnangi'ti tado kaji njeramajel'gi. Njeramajel'gi kin, m'in majel lə'm utə'de pəti. ¹⁶ Nan Luwə oo kumtondoo lə'm. Ra be kadi Jeju Kirisiti toji kisidɔti li'ə sə'm, m'in ki

* 1:13 1.13 KNK 8.3, 9.4-5

majel lə'm utə de'gi pəti. Tado kadi in nya ndaji lə de'gi ki a uni me'de adi'ə kadi ingəi kaji ki to biti ki non'ti.

¹⁷ Kadi toji ki tɔbar in

lə Ngar ki nje kisi ki dɔkagilo'gi ki dɔkagilo'gi,

Ki njekoy el,

Ki dum k'oo ki kum,

Ki in kar'ne ba in Luwə. Amen.†

Pol ulə dingəm me Timote'ti

¹⁸ Ngonn'm Timote, ndu ki m'ad'i ə to kin: Kigo ta'gi'ti ki de'gi ki njekeltakita Luwə'ti eli dɔ'i'ti kete, m'ndigi kadi uwə ta'gi kin sə'm, rɔ'n rɔ ki maji. ¹⁹ Rɔ rɔ ki maji, ki me ki maji ki uwə de ki ta el. De'gi madi mbeti kadi me'de uwə'de ki ta, adi kunme lə'de tuji. ²⁰ Dann de'gi'ti kin, Imene ingi ki Alegijandir in'ti non. M'ulə Imene‡ ingi ki Alegijandir§ ji Satan'ti, kadi ndoi kelta ki mal dɔ Luwə'ti gogɔ el nga.

2

Nyando ki dɔ kelta'ti ki Luwə

¹ Kete non nya'gi'ti pəti, m'dəji kadi de'gi dəji nya Luwə, kadi eli si'ə ta, kadi kɔyi'ə nya, kadi rai'ə oyo tado de'gi pəti. ² Maji kadi elita ki Luwə tado ngar'gi, ki nje konbe'gi pəti, kadi j'isi maji jəge me be'ti, me dɔnan'ti ki Luwə, ki buki nan'ti. ³ In kin ə in nya ki maji ki nəl Luwə lə'je ki Njekaji'je. ⁴ Tado Luwə lə'je ge kadi de'gi pəti ingəi kaji ə tei me gər ta'ti ki rɔta'ti. ⁵ Toki

† **1:17** 1.17 Amen in ta Ebirə ki kɔr me'ə nan in rɔta'ti, kadi in be. ‡ **1:20** 1.20 2Ti 2.17 § **1:20** 1.20 2Ti 4.14

rɔta'ti Luwə in kareba, taa Nje ra mbunə de'gi'ti ki Luwə in kareba tɔ. In de, in Jeju Kirisiti. ⁶ In ki re adi rɔ'ne koy'ti kadi ugə'n dɔ de'gi pəti. In kin ə in mannaji ki Jeju man dɔkagilo'ti ki Luwə ɔji. ⁷ In ki tadɔ kin ə, Luwə ində'm nje kiləmbər taki njekawkulə. Ta ki m'el kin in ta ki rɔta'ti um in ta ngom el. Luwə ində'm kadi m'in njendo ta ki ɔjido kunme ki ta ki rɔta'ti ginn de'gi ki dangi dangi ki in *Juwipi'gi el.

Ta ki ɔjido dingəm'gi ki dene'gi me kəykawnan'ti

⁸ In be ə, m'ndigi kadi dingəm'gi elita ki Luwə ki lo'gi pəti ki ji ki koy taa* ki me ki ar njay ki wongi goto'ti, ki gaki goto'ti.

⁹ Be tɔ ə, maji kadi dene'gi kaa ku kɔ'de in kigo row'ti ki dana, ki ndɔjita el, kadi to low'ə'ti. Ningə kadi parei rɔ'de ki kuwə bisɔ dɔ'de nəm nəm ki ɔr ki gat'a in ngayn, mədi ki gat'a in ngayn, ki ku ki gat'a in ngayn el. ¹⁰ Nan kadi uləi kulə ra'gi ki maji ki tɔji maji kadi dene'gi ki eyina n'in njera kuləbər lə Luwə yo taa. ¹¹ Dɔkagilo nyando'ti me kəykawnan'ti, maji kadi dene isi keke oo dɔ nyando um elta el, ki kulə dɔ ginn tɔgi'ti. ¹² Bay taa, madi tarow dene kadi ndo nya de ki dingəm el num, kadi aw ki tɔgi dɔ'a'ti el num, nan kadi isi keke um elta el. ¹³ Tadɔ Adam ə Luwə ra'a kete bay ta ra Ebi. ¹⁴ In Adam ə Su əd'ə el, nan in dene ə əd'ə adi aldɔ ndu Luwə†. ¹⁵ Be kaa, dene a aji ki gorow lə ngonn ki koji, toki

* **2:8** 2.8 Tekitaga 9.29; 1Ngar'gi 8.22 † **2:14** 2.14 Lotum 2.7-22, 3.1-6

re uwə tɔgi'ne ba me kunme'ti, me ndiginan'ti, ki me kar njay'ti, ki hal ki aldo maji el.

3

Njekɔrnon njekawnan'gi

¹ Ta ki m'aw to m'el kam in ta ki rɔta'ti: Re de madi sangi kadi n'in njekɔrnon njekawnan'gi ningə, in kulə ki maji ə ndigi ra. ² Ningə maji kadi de ki njekɔrnon njekawnan'gi in de ki kanji ta madi dɔ'ne'ti, in ngaw dene ki kareba, in de ki njekuwə rɔ'ne ginn tɔgi'ne'ti, in de ki njegosita, in njera nya ki gorow'ə'ti, in de ki njera mbah, taa maji kadi in de ki asi ndo nya de'gi tɔ. ³ Maji kadi in gon kanyi yiwi kandi nju el num, in de ki njetonrɔ el num, nan in de ki sol lom lom, de ki nje ge kɔl el. Taa kadi in njera ta nar el tɔ. ⁴ Maji kadi in de ki asi kində kum'ne go me kəy'ti lə'ne, ningə kadi ra adi ngann'a'gi in nje təl rɔ'de go ta'ti, ki njebukinan'ti. ⁵ Tado re de asi kində kum'ne go me kəy'ti lə'ne el ə, ra bann ə a ində kum'ne maji go njekawnan'gi'ti lə Luwə wa? ⁶ Maji kadi in njekunme ki sigi el, nan to kɔjirɔ aw si'ə adi osi me takigangi'ti toki Su osi'n me'ti be. ⁷ Maji kadi de'gi ki njekunme'gi el kaa, elita ki maji dɔ'a'ti, kadi təl nya kidi el, taa kadi osi me kuləkikiyə'ti lə Su el tɔ.

Nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi

⁸ *Nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi kaa, maji kadi in de'gi ki njera nya ki rɔta'ti, maji kadi in de'gi ki njekelta mindi'de joo el. A in gon kanyi yiwi kandi nju el, ke a in njera ta nyakingə ki gorow'ə'ti el, el tɔ. ⁹ Maji kadi ngəmi ta lə

Luwə ki te ki dɔ'a me kunme'ti kin ki ngarme ki ar njay kanji kuwə de ki ta. ¹⁰ Kete non kulə'ti, maji kadi nanyi'de oyi taa. Go nan koo'ti, re in ki kanji ta madi dɔ'ti ningə, asi kadi in nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi kare.

¹¹ Dene'gi ki nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi kaa, maji kadi in njera nya ki asi kadi de'gi buki'de'ti, in nje kel de'gi ta ki majel ndil de'ti el, ta kadi in de'gi ki asi kuwəi rɔ'de ginn tɔgi'de'ti tɔ. A in de'gi ki nje ra nya ki low'ə'ti me kulə ra'de'gi'ti pəti.

¹² Maji kadi de'gi nje kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi in nje dene ki kare, kadi in de'gi ki indəi kum'ne go ngann'de'gi'ti, kigo me kəy'ti lə'de maji. ¹³ Tado nje ki rai kulə kogo nyamaji'gi lə njekawnan'gi maji, ingəi kɔsikurə, ta asi kadi elita ki me ki tinyi kati kibo ki ulə ngirə'ne dɔ kun'ti ki, uni me'de me tɔ Jeju Kirisiti'ti.

Nya ki Luwə te ki dɔ'a

¹⁴ M'ində me'm dɔ'ti kadi me ndɔ'gi'ti ki ngayn el ne, m'a m'aw m'ingə'i. Nan m'ndangi makitu kin m'ulə'n m'ad'i, ¹⁵ kadi re nja'm nanyi bay kaa, gəri'n row ra kulə lə'i me Kəy'ti lə Luwə. Adi in njekawnan'gi lə Luwə ki nje kisi kumngayira. Toki kagi ngawdann kəy ingi ki ngirə kəy in tɔgi kəy, be tɔ ə, njekawnan'gi in tɔgi nyando ki rɔta'ti lə Luwə.

¹⁶ Nya ki Luwə te ki dɔ'a adi'je ə j'ində me'je dɔ'ti in nya kibo ngayn ki dum manji, Nya'gi ki in ki te dɔ'a ɔjido Jeju Kirisiti ə toi kin: Ɔji rɔ'ne to de kigo darɔ'ti, Ningə, Ndil Luwə bar'a de ki dana,

Malayka'gi oyi'ə,
 De'gi iləmbər ki ɔjido'a dann ginn de'gi'ti ki
 dangi dangi,
 De'gi uni me'de adi'ə ki lo'gi pəti dɔnangi'ti.
 Luwə un'ə aw si'ə dɔran'ti me kɔsikurə'ti.

4

Ta dɔ njendo de'gi nya ki ngom

¹ Ndil Luwə elta ar njay ene: Dɔkagilo ki dɔboy'ti, de'gi madi a inyəi go kunme lə'de kɔ, kadi dɔyinan ki ndil'gi ki nje kədi de'gi. Taa a dɔyinan ki nyando ki in rɔ ndil'gi'ti ki majel.

² Njendo de'gi nya ki ngom ki njekədikum de'gi ki ta ki ndar ta'de'ti ne, ki me'de uwə'de ki ta dɔ majel'ti el, a ədi'de kadi buki'de mu. Njendo de'gi nya ki ngom kakin in de'gi ki me'de ri tonni.

³ Ko degə'gi kakin ɔgi kadi de'gi taai nan, taa ɔgi kadi de'gi sɔi nya'gi madi tɔ. Nan Luwə ində nyakusɔ'gi pəti kadi de'gi ki uni me'de adi'ə, ki gəri ta ki rɔta'ti, sɔi nya'gi kin ki oyo ki ra. ⁴ Ki rɔta'ti, nya'gi pəti ki Luwə ra'de maji. Nya ki kadi de mbəti goto. K'in ə kadi kusɔ'a in ki oyo ki ra Luwə. ⁵ Tado ta lə Luwə, ki kelta ki Luwə təli nya'gi kin pəti ki kar njay'ti.

⁶ Loki re ɔr ginn nya'gi kin ki taga adi ngannkon'i'gi oyi ningə, a in njekuləbər ki maji lə Jeju Kirisiti. A tɔji kadi in de ki ul rɔ'i ki ta'gi ki ɔjido kunme, ki nyando ki rɔta'ti ki ndolo go'ə maji.

Pol ulə dingəm me Timote'ti

⁷ Maji kadi ɔsi su'gi ki kudə ki kum'ə goto ngerəngi. In su'gi ki ɔsi ta ta lə Luwə. Ində dɔ

ro'i'ti kadi isi'n me bol Luwə'ti. ⁸ K'ində do ro'ti tado k'ingə nya me'ti, to ngodi ki kanyi kin maj'a in non, nan k'in ə, in ngayn el. Nya ra kigo bol Luwə'ti a ra maji ki de me nya'gi'ti pəti. Tado kunndu in səm'ti, adi in kaji ki donangi'ti ne ki in ki dōran'ti. ⁹ Ta kin in ta ki rōta'ti ki maji kadi de'gi taai ki me ki kare. ¹⁰ Ro'je ki j'isi j'adi kon, ki ro ki j'isi ji ro'i, in tado me'je ki j'ində do Luwə'ti ki nje kisi kumngayira. In ə in Njekaji de'gi pəti ki donangi'ti ne, adi in nje'gi ki uni me'de adi Jeju Kirisiti.

¹¹ In kin ə in nya ki kadi ində mbər'ə adi de'gi ə ndo'de to.

Nyandaji tado njekunme'gi

¹² Adi de madi kidi tado k'in ki in basa el. Nan kadi in nyandaji tado njekunme'gi, me takel'ti, me panjiyə'ti, me ndiginan'ti, me kunme'ti, ki me kar njay'ti.

¹³ Biti kadi m'təl'n m're m'ingə'i, m'ndəj'i kadi ində ro'i ta tudə Makitu'ti lə Luwə, ta kiləmbər ta'ti, ki ta ndo de'gi ndu Luwə'ti. ¹⁴ Ononyi kadi kidi kadikare ki Luwə adi kigo memaji'ti lə'ne. Adi ki gorow lə de'gi ki njekeltakita'a'ti, ki elita do'i'ti, ki gorow lə ngatogi'gi ki njekornon njekawnan'gi, ki indəi ji'de do'i'ti. ¹⁵ Maji kadi ində ro'i ta kulə'ti kin ra ki me ki kareba. Ra be kadi de'gi oyi kaw ki kete lə'i to taga takum'de'ti. ¹⁶ M'ndəj'i kadi kum'i ədi do ro'i'ti inbe, taa do nyando'ti lə'i num to. Uwə togi ba me'ti. Re ra be ningə, a aji ro'i inbe taa a aji de'gi ki nje k'oo do nyando lə'i to.

5

Hal Timote ki rɔ njekawnan'gi'ti

¹ Ononyi kadi ndangi de ki bugə, nan kadi ɔj'ɔ ta ki ndu'i ki sol to baw'i ə isi el'ə ta be. Basa'gi kaa, maji kadi in ra'de to ngannkon'i'gi ki me darɔ'ti be tɔ. ² In ra ki dene'gi ki bugəi to kon'i'gi ta nganmandi'gi to konnann'i'gi be tɔ. In ra nya kin pəti ki mərta ki ar njay non'de'ti.

Njengawkoy'gi

³ Maji kadi ində kum'i go njengawkoy'gi'ti ki rɔta'ti ki bukunan'ti, ingi ki de ki njera se'de goto. ⁴ Re njengawkoy aw ki ngann'ne'gi eke ngannkaw'ne'gi non ningə, maji kadi, ngann'a'gi eke ngannkaw'a'gi ndoi nyara kigo row'ti lə Luwə dɔ njekoji'de'gi'ti. Sow dɔ'de kadi oyi go njekoji'de'gi toki njekoji'de'gi oyi go'de kete be tɔ. Tado nyara ki be kin ə nəl Luwə. ⁵ Njengawkoy ki rɔta'ti, in in ki de ki njera si'ə goto, ki isi ki kar'ne ba, ində me'ne dɔ Luwə'ti par. Dɔkagilo'gi pəti, kondɔ ki kada, isi elta ki Luwə, dəj'ə kadi ra si'ə. ⁶ Nan njengawkoy ki isi ta koo majirɔ'ne'ti me kaya'ti ki ra, re ra'n ki dɔ'ne taa non kaa, in de ki koy me ndil'ti. ⁷ Nya'gi ki kadi ində'de mbər'ə ə tokin, kadi sii ki dɔ'de taa ki kanji ta madi dɔ'ti. ⁸ Re de madi oo go noji'ne'gi el, kibo utə, oo go de'gi ki me kəy'ti lə'ne el, in de ki ilə kunme lə'ne kɔ. De ki gər Luwə el kaa in soti utə bay.

⁹ Njengawkoy, kete taa kadi ndangi tɔ'a mbunə nje'gi'ti ki njekawnan'gi isi oyi go'de, maji kadi bal'a asi dɔ mehen k'aw ki kete non, taa kadi in dene nje ra nya ki low'ə'ti ki kete in nje ngaw ki

kare. ¹⁰ Maji kadi de'gi gəri'ə oji go kuləra'a ki maji. Maji kadi in de ki kete in nje koti ngann'gi num, njerambah'gi num, nje togi nja de'gi ki kar njay læ Luwə num*, in njera ki de'gi ki nya ki to te dɔ'de'ti num. Taa in nje ra kulə'gi ki maji ki gorow'gi ki dangi dangi num tɔ. ¹¹ Ononyi kadi ndangi tɔ njengawkoy'gi ki rɔ'de to mbol bay me makitu'ti. Ndangi tɔ'de el tado loki bo ta dingəm ra'de ningə, a inyəi k'un rɔ læ'de tado kun go Kirisiti kɔ, ə a taai ngaw. ¹² Ra'a ki be kin a re ki ta ki gangi dɔ'de'ti, tado manji ta kunme læ'de ki kete. ¹³ Nya ki rangi bay a tæli njedaw'gi. Ningə kulə ra'de kibo ngayn in kulə lo galala ki takəy læ de'gi par. In njedaw'gi par el, nan indəi taa bar go daw'ti, taa in nje kində gəngi dɔ ta'ti læ de'gi tɔ. Nya ki lagi'de el kaa, iləi ta'de səm'ti. Ningə takel'de kaa to biriri tɔ. ¹⁴ In tado kulə ra'gi ki be kin ə, maji kadi njengawkoy'gi ki rɔ'de to mbol bay taai dingəm ki rangi. Kadi oji ngann'gi ə indəi kum'de go me kəy'ti læ'de tɔ kadi njeban ingə row el'n takimal dɔ'je'ti el. ¹⁵ M'elta kin be tado njengawkoy'gi ngayn ki rɔ'de to mbol bay iləi kunme læ'de kɔ ə uni go *Satan. ¹⁶ Re njekunme ki dene madi aw ki njengawkoy'gi me kəy'ti læ'ne non ningə, maji kadi inbe ngəm'de. Loki ra be ningə in nya koti ki ɔy ə un dɔ njekawnan'gi'ti, kadi njekawnan'gi rai ki njengawkoy'gi ki rɔta'ti ki de ki njera se'de goto.

Njekɔrnon njekawnan'gi

* **5:10** 5.10 Luk 7.44

17 Maji kadi ngatɔgi'gi ki nje ra kulə maji dann njekawnan'gi'ti ingəi kosikurə ki nyakugə goji ki asi ta kulə lə'de nja joo. Kibo utə, in nje'gi ki sii adi rɔ'de kon tado kɔjitara, ki ndo de'gi ta lə Luwə. 18 Tado ndangi me makitu'ti lə Luwə eyina: «De a dɔɔ ndugidu ta mangi'ti el, dɔkagilo'ti ki a njiyə dɔ ko'ti kadi kand'a te.» Taa makitu lə Luwə el bay tɔ ene: «Maji kadi de ki nje ra kulə ingə nyakugə goji ki asi ta kulə ki ra†.» 19 Re de madi elta ki majel dɔ ngatɔgi'ti, ə de'gi joo eke mutə manyinaj'a el ningə, ononyi kadi in ndigi si'ə dɔ'ti. 20 Nje ki rai majel, maji kadi in ndangi'de takum kosi'gi'ti kadi ndəgə'gi bɔli.

21 M'ndəj'i takum Luwə'ti ki takum Jeju Kirisiti'ti, taa takum malayka'gi'ti ki Luwə mbəti'de, kadi in təl rɔ'i go ta'gi'ti ki m'el'i. In təl rɔ'i go'ti ki kanji kun ki madi'gi ə k'inyə nje ki nungi, ki kanji kɔr kum de'gi dana. 22 Nya ki maji kadi in gər ə to kin: Oti kadi ində ji dɔ de'ti kalangi ba kadi təl nje ra kulə dann njekawnan'gi'ti. Maji kadi ində rɔ'i nan'ti ki de dɔ majel'ti li'ə el. Ningə, inbe ar rɔ'i njay dɔ majel'ti.

23 Ningə, maji kadi anyi mann ki ndul inbe kareba par el, nan kadi anyi yiwi kandi nju nden be nden be to kinyi tado monyi ki me'i'ti ki ra adi rɔ'i ta kati el ki dɔkagilo'gi pəti kin. 24 De'gi madi'gi ginn majel lə'de to taga kete bay taa kadi ta ki gangi re dɔ'de'ti. Nan nje ki nungi, majel lə'de to lo kiyə'ti biti kadi ta ki gangi taa a ɔr

† 5:18 5.18 Ndukun ki nja joo 25.4; 1Ko 9.9; Mat 10.10; Luk 10.7

ginn'de ndo ki gogi'ti. ²⁵ Kuløra'gi ki maji kaa to be to. Nje ki madi to taga wangi. Ningø nje ki nungi, re to taga wangi el kaa, a toi lo kiyø'ti ratata el to.

6

Ta do bær'gi'ti

¹ De'gi pøti ki uni me'de ki in bær'gi, maji kadi uløi do'de ginn togi'ti læ be'de'gi. Uløi do'de ginn togi'ti læ be'de'gi kadi de elta ki mal do to Luwø'ti el, taa do nyando'ti ki ji ndo'se kin el to. ² In go'ti el kadi bær'gi ki be'de'gi in njekunme'gi, uni girø do k'in ngannkon me ta'ti læ Luwø ø mbeti kadi uløi do'de ginn togi'ti læ be'de'gi. K'in'de ngannkon nje ndiginan me ta'ti læ Luwø kakin ø maji kadi rai kulø adi'de ki kete non bay, tado in ngannkon de'gi ki njekunme'gi ø sii rai kulø adi'de.

Njendo de'gi nya ki ngom ki ra ta nyakingø

³ Ta ki m'aw to m'el'i kam, in ta ki maji kadi in ndo de'gi ø ndøji'de kadi rai kul'ø. Re de madi ndo de'gi nya ki rangi, ø inyø gorow ta ki røta'ti læ Burøbe læ'je Jeju Kirisiti, ki gorow nyando kigo kunme'ti læ'je kin ningø, ⁴ in de ki k'un do taa tol'ø, taa in de ki isi day to. Nya ki gøer in ta ki manji ki to rø'a'ti to monyi. In nje sangi ta me ta ki manji do ta'gi ki kar'de goto. Ningø lo kin ø, jangi'gi, ki gakinan'gi, ki tajinan'gi, ki ta ki tøti donan'ti tei'ti. ⁵ Ta ki manji ki ginn'ø gangi el, mbunø de'gi'ti ki kur do'de goto, ki ngonn merta ki nden ki ojido ta ki røta'ti goto do'de'ti, te lo kin'ti non. Ningø møri kadi, kunme kadi

Luwə in row k'ingə nya. ⁶ Toki rōta'ti, kunme kadi Luwə in nyakingə kibo ngayn, re de ra rōnel dō nya ki to me ji'ə'ti. ⁷ Toki ji re'n me dōnangi'ti ki ji'je kare, be tō'a j'a ji təl'n ki ji'je kare. ⁸ In be ə, re j'ingəi nyakuso'je ki ku rō'je ningə, kadi ji ra rōnel dō'ti. ⁹ De'gi ki sangi kadi n'təli njenyakingə ki ngayn ki row'gi ki dangi dangi, osi me kuləkikiyə'ti me nyanan'ti. Osi me kuləkikiyə'ti ki gorow ra ta nya ki to mbo, ki ki majel, ki aw ki de'gi me nya'ti ki majel, ki me tuji'ti. ¹⁰ Tado ra ta nar in ngirə majel'gi pəti. Nje ki madi uni rō'de ba pəti indəi taa sangi nar'ti, adi ndəmi sanyi gorow kunme'ti. Ningə inbe'gi ki dō'de adi kon ndil'de.

Rō rō ki maji

¹¹ Nan in ki in de lə Luwə, anyi rangi kadi nya'gi'ti kin, maji kadi in sangi row nyara ki dana, ki bōl Luwə, ki kunme, ki ndiginan, ki koreme, ki sol lōm lōm. ¹² Rō rō ki maji ki ojidō kunme, uwə kisikidōtaa ki to biti ki non'ti səm, tado Luwə bari kadi ingə kisikidōtaa kin, dōkagilo'ti ki un ndu'i taa man'n naji ki maji dō'ti non bulə de'gi'ti. ¹³ M'ndəj'i takum Luwə'ti ki njekində nya'gi pəti, taa ki non Jeju Kirisiti ki un ndu'ne ki taa mannaji ki rōta'ti non Ponsi Pilati'ti*, ¹⁴ kadi in ngəm go mbərkikində ki ingə kin maji, me kar njay'ti ki kanji ta madi dō'i'ti biti kadi Burəbe Jeju Kirisiti təl re'n. ¹⁵ Burəbe Jeju Kirisiti a re dōkagilo'ti ki Luwə oji, Luwə ki nje majikur, ki in ki kar'ne ba aw ki tōgi konbe,

* **6:13** 6.13 Jan 18.36-37, 19.11

In Ngar læ ngar'gi ki Buræbe læ buræbe'gi,
 16 In ki kar'ne ba in Njekoy el,
 Isi me kunjiti ki de asi kadi te kadi'ti el.
 De kare ki ðonangi'ti ne ki oo'ə ki kum'ne goto.
 De ki asi k'oo'ə goto.
 Tɔbar ki togi ki to biti ki non'ti in li'ə! Amen!

Ta ki ojido njenyakingə'gi

17 In njenyakingə'gi ki ðonangi'ti ilə ndu'i
 adi'de kadi indəi gu'de el. El'de kadi uwəi kul
 nyakingə'gi ki a tuji kam el, nan kadi uwəi kul
 Luwə ki nje kadi'je nya'gi pəti, ji'ə ɔy el, kadi
 j'isi'n me rɔnel'ti. 18 El'de kadi rai maji, kadi
 ki nyakingə'de in kuləra ki maji. Ningə kadi in
 de'gi ki ji'de ɔy el, kadi lowəi nyakingə'gi læ'de
 adi de'gi ki rangi. 19 Re rai be ningə, isi kawi
 nyamaji'gi læ'de indəi lo ngəm nya'ti ki maji ki
 ngan tado ndo ki lo ti'ti, kadi ingəi kaji ki rota'ti.

Ta ki dɔboy'ti ki kuwə ji nan

20 In Timote, maji kadi ngəm nya'gi pəti ki
 Luwə ulə me ji'i'ti kin səm. Ɔsi rɔ'i ngərangi
 kadi ta'gi'ti ki k'el ki nda'a goto, ki ɔsi ta ta læ
 Luwə, ɔsi rɔ'i ngərangi kadi ta'gi'ti ki manji kigo
 nya gər'ti ki ngom ki ðonangi'ti ne. 21 De'gi madi
 uwəi kul nyagər kin, adi ndəmi gorow kunme
 læ'de.

Kadi memaji læ Luwə in sese.

Ta lə Luwə Kunmindɪ kɪ Sigi
New Testament in Gor

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gor

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

2c67456e-bce1-5ef4-9c95-47d2d9335aa4